

ORIf *inside information*

Nummer 22 - oktober 2013

Een uitgave van ORIfin Holland / ORIfin Sweden

IN DIT NUMMER:

REDACTIONEEL

Over de inhoud van nieuwsbrief 22 3

SEPA

Internationale regels, dus eenvoudiger. Of juist niet? 3

Keuze voor XML-bestandsformaat 3

Tarifiering banken 4

Eerste oplevering SEPA-programma's 5

De ClieOp-programmas's blijven nog even bestaan 5

Belangrijk advies! 5

VAN CLIEOP NAAR SEPA

Verantwoording ORIfin Holland 5

Verschillen, algemeen 6

Omschrijving, runnummer (nieuw) en post-identificatie (nieuw) ... 6

Verschillen tussen ClieOp en SEPA m.b.t. specificaties 6

Verschillen tussen ClieOp en SEPA binnen ORIfin 7

IBAN: overige gevolgen voor ORIfin 8

Beweringen over IBAN, SEPA 8

DE RELATIE-ADMINISTRATIE

Algemeen 9

Oude wens eindelijk in vervulling: standaard mutatieschermen ... 9

Hoe zit het ook alweer met "automatische rubrieken"? 9

IBAN en BIC binnen de relaties: is BIC echt nodig? 10

IBAN en SEPA 10

Relaties: nogmaals de rubriek "Onze ref. bij crediteur" 11

DE CONTROLE-WAAKHOND

Wat is dat ook alweer? 11

Twee onderdelen 11

Opbouw controle- en reorganisatieprogramma 11

Scherm bij start programma 12

HET ORIFIN-MENU

Algemeen 14

Ander menu? 14

DE PRIJSLIJST

Zie onze internet-sites 14

ORIfin Holland
Dorcamp 30
1902 AW Castricum
HOLLAND

tel. +31 251 714005

Vestiging Zweden:

ORIfin Sweden
Bårebo, Lidås
33591 Gnosjö
SVERIGE

tel.: +46 370 325110

Helpdesk:
helpdesk@orifin.eu

Algemene e-mail:
info@orifin.eu

Internet:
www.orifin.eu
www.orifin.nl

ORIfin®

financiële administratie

ORIfin® is een gedeponeerd
handelsmerk in de Benelux
en Zweden.

[Deze pagina is met opzet leeg gelaten.]

REDACTIONEEL

Over de inhoud van nieuwsbrief 22

De afgelopen maanden hebben bij ons in het teken gestaan van de invoering van IBAN. In deze nieuwsbrief kunt u zien waar we nu staan. De grootste omzetting vindt plaats in het aanmaken van bestanden met betalingen en incasso's voor de banken. Vandaar ook dat een flink deel van de nieuwsbrief gewijd is aan het nieuwe onderdeel "SEPA - betalingen en incasso's banken".

De invoering van het IBAN heeft ook gevolgen voor andere onderdelen van ORIfin, zij het in beperktere mate als bij bovengenoemd onderdeel. Meer over die gevolgen kunt u lezen in deze nieuwsbrief.

Aan de oplevering van het IBAN-verhaal zit een harde datum gekoppeld: 1 februari 2014. Vanaf die datum accepteren de banken geen bestanden meer die uit gaan van de oude banknummers, zoals de ClieOp-bestanden. Omdat de oplevering van het IBAN-verhaal een harde einddatum heeft, hebben wij ons daar volledig op gestort. Daarom zijn andere ontwikkelingen, zoals de "waakhond", even opzij gezet. Toch kunt u wat meer lezen over een onderdeel van die "waakhond": de snelle controlemethode.

Tenslotte: de manier waarop de banken de invoering van IBAN hebben aangepakt is naar hun klanten toe niet bepaald eerlijk te noemen. Het hele SEPA-verhaal wordt nog steeds gebracht als een mooie toevoeging aan de service die de banken verlenen. Hoe men met de tarifiering om gaat voor het verwerken van de SEPA-bestanden, kunt u ook in deze nieuwsbrief lezen.

En dan nog even iets over de terminologie. De nieuwe banknummers en bankidentificaties worden aangeduid met "IBAN" respectievelijk "BIC". IBAN staat voor "International Bank Account Number", BIC staat voor "Bank Identifier Code". Aangezien de aanduidingen "nummer" en "code" al in de afkortingen verwerkt zijn, volstaan we in vervolg met IBAN (in plaats van IBAN-nummer) en BIC (in plaats van BIC-code).

SEPA

Internationale regels, dus eenvoudiger. Of juist niet?

De term IBAN (International Bank Account Number) en het feit dat er veel tijd en geld is gestoken in het maken van internationale afspraken over IBAN en de bestandsformaten, zou veronderstellen dat het nu voor programma-ontwikkelaars eenvoudig is geworden. Voor de gehele EU en veel landen daar buiten een standaard-rekeningnummer en ook nog eens dezelfde bestanden!

Maar helaas: het betreft hier weer typische bank-afspraken. Zo is alleen al de opbouw van het IBAN in elk land anders, heeft elk land een eigen lijst met uitzonderingen gemaakt m.b.t. de afgesproken SEPA-bestandsopbouw en heeft daarna elke bank weer gemeend geldige redenen te hebben om weer van die landelijke standaard af te wijken. Als daar dan ook nog eens bij komt dat de internationale afspraken, de nationale uitzonderingen en de uitzonderingen per bank nogal eens wijzigen, dan kun u wel nagaan dat het niet zo eenvoudig voor ons is als het lijkt.

Keuze voor XML-bestandsformaat

Enkele jaren terug is men dus begonnen met het bedenken van een bestandsformaat voor SEPA, waarbij uiteindelijk is gekozen voor het XML-formaat. Voor ons is dit onbegrijpelijk. Het XML-formaat is immers een gewoon tekstbestand. Mochten al "kwade geesten" het idee hebben om handmatig wijzigingen (of toevoegingen) aan te brengen in een SEPA-bestand met betalingen, dan wordt men nog geholpen door het feit dat elk gegeven (standaard bij het XML-formaat) vooraf wordt gegaan door een beschrijvende naam. De controlegetallen maken verder gewoon deel uit van dit bestand en worden ook duidelijk omschreven. Sterker nog: het enige verplichte controlegetal is "Aantal transacties". Het totaal van de boekingen als controlegetal is optioneel.

We moeten niet uit gaan van slechte bedoelingen bij de mensen die deze bestanden aanmaken en verwerken, maar op deze manier wordt eventueel frauderen wel heel eenvoudig gemaakt. Nogal vreemd dus om een dergelijk bestandsformaat te kiezen voor een bestand met betalingen.

Aan de andere kant: de keuze voor XML ligt wel voor de hand. De vergaderingen waarin afspraken worden gemaakt, worden in de regel bezocht door vertegenwoordigers van banken, bedrijven en overheden die geen diepgaande kennis hebben van de automatisering. Een tekstbestand is iets wat iedereen begrijpt, waarbij het XML-formaat ook nog eens "beschrijvend" is. Makkelijker kan het niet!

We moeten dus leven met het XML-formaat en laten we er dan ook maar ons voordeel uit halen: zodra u een bestand heeft aangemaakt in ORIfin, kunt u in de Windows-verkenner eenvoudig dubbelklikken op zo'n bestand en u ziet via uw web-browser de inhoud er van op het scherm. Leuk om te zien wat u er met een beetje hulp van ORIfin van heeft gemaakt!

Wel een waarschuwing: zoals hierboven al te lezen is, is het uiterst eenvoudig om zo'n bestand handmatig met een tekst-editor aan te passen. Maar doet u dit alstublieft niet! ORIfin gaat er van uit dat het aange maakte bestand rechtstreeks wordt ingelezen in internet-bankieren van uw bank.

Tarifiering banken

Heel veel jaren geleden was het nog niet mogelijk om via internet contact te leggen met uw bank. Wel was het mogelijk om op diskette een bestand aan te maken met betalingen en die diskette op te sturen naar de bank of de Bankgirocentrale. De betalingen werden dan binnen enkele dagen verwerkt.

Dit scheelde u veel tijd. Daarnaast was er bij de banken speciale programmatuur nodig om die bestanden in te lezen en correct te werken. Logisch dus dat er voor betaald moest worden met een tarifiering die er van uit ging dat u voor het verwerken van elk bestand een bepaald bedrag verschuldigd was, aangevuld met een klein bedrag voor elke verwerkte betaling.

Laten konden de bestanden on-line worden ingelezen, nog later kon u via internet-bankieren (als onderdeel van een groter geheel) deze bestanden inlezen en verwerken. Met de komst van SEPA mogen we er van uit gaan dat het bij alle banken zo is dat u onder het kopje "betalingen" kunt kiezen tussen het handmatig inbrengen van een post en het inlezen van een SEPA-bestand. Betalingen verrichten via een bestand bespaart tijd, maar vanuit de bank gezien maakt het weinig verschil of u een handmatige betaling in brengt of een betaling via een bestand: exact dezelfde controles worden doorlopen.

Al met al is de logica van de oude tarifiering (per post EN per bestand) komen te vervallen. Maar helaas hanteren alle banken nog een dergelijke tarifiering, waardoor handmatige inbreng vrijwel altijd goedkoper is.

Bij de ING bijvoorbeeld is het goedkoper om betalingen handmatig in te brengen, zolang er minder dan 100 betalingen in één bestand worden ingelezen. Bij ABN/AMRO is betalen via handmatige inbreng altijd goedkoper, hoeveel betalingen u ook doet. Bij SNS is dit ook het geval, hoewel daar de tarieven lager liggen. Bij RABO wordt in de tarifiering nog nergens gesproken over SEPA, maar het lijkt er op dat u hier ook een bedrag per bestand moet betalen naast een klein bedrag per post.

Wat ons vooral opvalt is het feit dat bij de helpdesks weinig bekend is over tarifiering. Blijkbaar zijn er weinig vragen over, terwijl wij menen dat juist in deze tijd wel eens kritisch naar de tarieven mag worden gekeken. We hebben inmiddels al de nodige contacten gehad met onze eigen bank: ING. Helaas is het zo dat, zodra we over de tarifiering beginnen, de mensen van de ING snel geïrriteerd raken en doorverwijzen naar andere medewerkers, die ook weer doorverwijzen. Uiteindelijk is ons per brief geadviseerd om schriftelijk contact op te nemen met de directie. We kunnen ons moeilijk voorstellen dat dit DE aangewezen weg is om achter de exacte tarieven te komen.

Eerste oplevering SEPA-programma's

In oktober zal weer een ORIfin-update aan u worden verzonden: ORIfin versie 9.4. In die update zal ook de eerste versie van "SEPA betalingen / incasso's" zijn verwerkt.

Let op: deze eerste versie is alleen geschikt voor het aanmaken van een bestand met betalingen. De programma's zijn bij ons al wel in staat om ook bestanden met incasso's aan te maken, maar we willen graag eerst van iedereen weten of de bestanden met betalingen correct worden verwerkt.

De ClieOp-programmas's blijven nog even bestaan

De programma's om ClieOp-bestanden aan te maken blijven nog tot najaar 2014 beschikbaar in ORIfin. Tot 1 februari 2014 kunt u nog ClieOp-bestanden inlezen in uw bank-programma. Bij de update van voorjaar 2014 zullen wij de ClieOp-programma's dusdanig gaan aanpassen, dat ze nog wel een voorlopig bestand aan kunnen maken, maar geen wijzigingen meer aan kunnen brengen in de database. Op die manier kunt u die programma's nog gebruiken voor het geval u even na wil gaan "hoe het ook alweer ging met ClieOp".

Belangrijk advies!

Tot 1 februari 2014 mag u dus nog ClieOp-bestanden verwerken, daarna kunt u alleen nog maar SEPA-bestanden verwerken in uw bankprogramma. Maar het is niet verstandig om pas vanaf 1 februari 2014 SEPA-bestanden aan te gaan maken. Wij adviseren het volgende:

- Betalingen: maak na ontvangst van de update in oktober gebruik van de aanmaak van een SEPA-bestand en verwerk deze zo snel mogelijk in uw bankprogramma. Probeer een relatief klein bestand aan te maken. Aarzel niet om contact met ons op te nemen als iets niet duidelijk is of als iets vreemd overkomt. Als u merkt dat de verwerking prima verloopt, ga dan voorgoed over op het aanmaken van SEPA-betalingen en vergeet de ClieOp-betalingen.
- Incasso's: voorlopig maakt u nog gebruik van de ClieOp-incasso's, waarbij u bij de keuze tussen oude banknummers en IBAN kiest voor "Alleen kijken naar IBAN". We verwachten begin november met een nieuwe versie te komen van de SEPA-programma's waarmee ook incasso-bestanden aangemaakt kunnen worden. Maak vanaf dat moment SEPA-bestanden aan in plaats van ClieOp-bestanden.

N.B.: In ons advies gaan we er van uit dat u inmiddels uw oude banknummers om heeft gezet naar IBAN's. Heeft u dat nog niet gedaan, doe het dan zo snel mogelijk.

VAN CLIEOP NAAR SEPA

Verantwoording ORIfin Holland

Voor de implementatie van betalingen en incasso's via een SEPA-bestand zijn wij uitgegaan van de beschrijving "XML message for SEPA Credit Transfer Initiation Implementation Guidelines for the Netherlands" (version 2.1 February 2011) van de Nederlandse Vereniging van Banken, aangevuld met de aanvullende specificaties van ING, ABN-AMRO, RABO en SNS. We gaan er van uit dat de bestanden die u aanmaakt met ORIfin goed zijn te verwerken voor deze banken en wellicht ook andere Nederlandse banken. Mochten er zich toch problemen voordoen, dan horen wij deze het liefst zo snel mogelijk. De banken hebben een mogelijkheid om bestanden te laten testen, maar een echte praktijktest hebben we alleen kunnen uitvoeren bij onze eigen bank: de ING. Wellicht kunnen we ook nog een praktijktest uitvoeren bij de SNS. Wij willen u daarom vriendelijk verzoeken om uw ervaringen met ons te delen zodra u een bestand heeft verwerkt voor ABN-AMRO of RABO.

Verschillen, algemeen

Voor de bouw van dit nieuwe onderdeel konden we uitgaan van het oude onderdeel dat de ClieOp-bestanden aanmaakt. Dit betreft met name de globale opbouw van het gehele project en de aanmaak van de boekingen die het gevolg zijn van de verwerking.

Het schermdeel is voor 90% nieuw. Sommige aanpassingen waren nodig vanwege de verschillen tussen ClieOp en SEPA. De meeste aanpassingen zijn echter gedaan door de ervaring die we hebben opgebouwd met het aanmaak van de ClieOp-bestanden en de communicatie hierover met onze klanten. Voor een deel hebben wij oude opties (voorlopig?) geschrapt. Deels om het geheel eenvoudiger te maken, maar ook omdat sommige opties in de ClieOp-programmatuur in de praktijk overbodig of onwenselijk bleken te zijn.

Een voorbeeld: bij het aanmaken van het definitieve bestand mocht worden gekozen tussen boekingen per post of één totaalboeking. Kiest u voor alleen een totaalboeking, dan levert u dat wel een kleinere database op, maar u raakt de directe link kwijt tussen grootboek en sub-administratie debiteuren / crediteuren. Deze keuze hebben we daarom (voorlopig?) onmogelijk gemaakt.

Omschrijving, runnummer (nieuw) en post-identificatie (nieuw)

Er zijn gegevens die van de opdrachtgever worden doorgegeven naar de crediteur (bij betalingen) of debiteur (bij incasso's). Bij de ClieOp-bestanden werd een omschrijving van 4 x 32 posities meegenomen, bij de SEPA-bestanden is dan één geheel van 140 posities. Per bank zou het kunnen verschillen hoe die 140 posities op de afschriften worden weergegeven. Normaal gesproken zullen dit (maximaal) 4 afgekapte regels worden van 35 posities.

Nieuw is dat elk aangeboden bestand met betalingen of incasso's een unieke aanduiding moet hebben. Wij hopen dat de banken die aanduiding bijvoorbeeld gaan gebruiken om te voorkomen dat u hetzelfde bestand probeert meer dan één keer te verwerken. Wij hebben hiervoor de term "runnummer" geïntroduceerd, wat een uniek volgnummer is per aangemaakt voorlopig bestand.

Naast de hierboven al genoemde omschrijving wordt bij SEPA nog een gegeven meegenomen: een stukje omschrijving met de fraaie aanduiding "End-To-End". De bedoeling hiervan is dat deze omschrijving zowel op de afschriften komt van de opdrachtgever als die van "de andere kant". De praktijk zal echter nog uit moeten wijzen of dit gegeven echt op de afschriften verschijnt. Vandaar dat wij deze extra omschrijving gebruiken voor iets dat handig is om door te geven, maar wat niet noodzakelijk is om de betaling of incasso correct uit te laten voeren. Wij vullen de extra omschrijving met het hiervoor genoemde runnummer en het regelnummer, zodat er een unieke aanduiding per betaling of incasso ontstaat. Als er gecommuniceerd moet worden over een betaling of incasso, is dat een handig hulpmiddel om snel de gezochte post te vinden.

Verschillen tussen ClieOp en SEPA m.b.t. specificaties

Onderwerp	ClieOp	SEPA
Banknummers	De oude "banknummers" en "Postbanknummers"	IBAN
Lengte banknummer	Maximaal 10 posities, inclusief minimaal 1 voorloop-nul	Theorie: max. 34 posities Praktijk: max. 31 posities voor banknummers in Malta, voor Nederland: 18 posities
Controle banknummers	Op banknummers: 11-proef Op Postbanknummers: geen directe controle, wel een ingewikkeld controlemechanisme via het terug laten sturen van NAW-gegevens	Op alle nummers een goede controle via iets wat we zullen noemen: de 97-proef.
Binnenland / buitenland	Alleen voor binnenlandse betalingen en incasso's	Voor zowel binnenlandse als buitenlandse betalingen en incasso's
Omschrijving	4 regels, ieder maximaal 32 posities	1 x 140 posities

Verschillen tussen ClieOp en SEPA binnen ORIfin

Onderwerp	CLIEOP	SEPA
Bestandenseries	10 bestandenseries, bank en Postbank, betalingen en incasso's, voorlopig en definitief. Dus totaal $10 \times 2 \times 2 \times 2 = 80$ bestanden (altijd aanwezig, eventueel leeg), alle in de ORIfin-map met de financiële database. Daarnaast eventuele kopieën van de definitieve bestanden.	10 bestanden, betalingen en incasso's, voorlopig en definitief. Maximaal(!) $10 \times 2 \times 2 = 40$ bestanden, waarvan 20 in de ORIfin-map met de financiële database. Elk bestand is alleen aanwezig als daar ooit gebruik van wordt gemaakt.
Werkwijze definitieve bestanden	Standaard: uitvoerbestand met vaste naam in de ORIfin-map met de financiële database; daarnaast optie om een kopiebestand aan te maken met eigen naam in een door uzelf opgegeven mapnaam. Aanmaken is slechts 1x mogelijk!	Standaard: uitvoerbestand met vaste naam in vrij op te geven map. Deze map-naam wordt onthouden. Aanmaken is meerdere keren mogelijk. (Het volgnummer van de aanmaak is te zien in de bestandsnaam, zie hieronder.)
Naam definitief bestand	F_AUnxTp.ORI n: volgnr 0 t/m 9 x: "b" = betalingen, "I" - incasso's p: "P" = Postbank; "B" = bank Map: ORIfin-map met de financiële database.	x_Run_nnnn_nbaa_yyyymmdd_hhmmss.XML x: "b" = betalingen, "I" - incasso's nnnn: runnummer (uitleg zie verderop) aa: volgnummer aanmaak, vanaf 01 Map: vrij, wordt onthouden (initieel: uitvoer-map ORIfin).
Wijze van boeken	Drie mogelijkheden: boeken per post, alleen totaal of een tussenvorm.	Alleen boeken per post mogelijk.
Keuze gebruikte banknummers	Wisseling tussen meerdere nummers binnen één relatie kan lastig zijn vanwege de grote verschillen tussen verwerking "banknummers" en "Postbanknummers".	Eenvoudig "switchen" mogelijk bij aanmaak en muteren, met name doordat het verschil in de twee soorten banknummers is komen te vervallen.
Wijzigen banknummer bij onderhoud betalingen / incasso's	Mogelijk door nummer rechtstreeks in te typen óf nummer in relatie-database aanpassen met daarna "actualiseren relatiegegevens".	Alleen mogelijk door relatie te wijzigen (via zeer eenvoudige nieuwe optie) en daarna te kiezen voor dit nieuwe (of andere) IBAN.
Omschrijving van de boeking	Eenmalige opbouw bij aanmaak voorlopig bestand met per factuur: "onze ref.bij crediteur" + factuurnr" en per relatie "onze ref.bij crediteur" + alle facturen van de crediteur.	Opbouw vindt steeds automatisch plaats, zowel bij de opbouw als bij het muteren. (Vooral bij samenvoegen betalingen per relatie is dit een groot voordeel.) Afwijken van deze standaard is per relatie mogelijk.
Extra "End-to-end" omschrijving	Niet aanwezig	Bevat unieke aanduiding per boeking als volgt: "run xxxx - post yyyy" xxxx: runnummer, zie onder yyyy: regelnummer betalingen / incasso's
Runnummer	Niet aanwezig	Runnummer dat start met 0001 en dat telkens met 1 wordt verhoogd zodra een voorlopig bestand wordt aangemaakt.)'

)- Als een voorlopig bestand nooit definitief wordt omdat de hele run ongedaan wordt gemaakt, zal dat runnummer niet nogmaals worden gebruikt.

IBAN: overige gevolgen voor ORIfin

Het IBAN is veel langer dan het oude banknummer, bovendien is het een alfanumeriek veld in plaats van een numeriek veld. U weet inmiddels al dat dit tot gevolg heeft dat u straks de ClieOp bestanden niet meer kunt gebruiken.

Daarnaast heeft deze verandering gevolgen voor de volgende onderdelen:

- Lijst facturen / betalingen: de banknummers op de lijst worden vervangen door de IBAN's.
- Verwerken bankafschrift-bestanden: het banknummer als zoekargument wordt vervangen door het IBAN. Voorlopig gaan we zoeken op dat deel van het IBAN waar het oude banknummer staat. U kunt op deze manier binnen dit onderdeel geleidelijk aan overstappen van oude banknummers op IBAN's.

Beweringen over IBAN, SEPA

“Invoering van IBAN was nodig omdat de banknummers op raakten”

Dit is niet correct. Meestal wordt een oud banknummer weergegeven over 9 posities. Het volledige banknummer is eigenlijk 10 posities, waarbij de voorloop-nul nooit wordt weergegeven. Door de voorloop-nul als extra cijfer te gebruiken, had men een enorme uitbreiding aan nummers gehad. Bovendien had men op die manier de Postbanknummers kunnen ombouwen naar “echte” banknummers.

Hoewel het aantal posities voor het weergeven van het “echte” nummer in een IBAN nog steeds 10 posities is, komen er wel veel meer nummers beschikbaar. Het controlegetal is namelijk buiten het nummer geplaatst, waardoor er nog een extra cijfer gebruikt kan worden. Verder staat er nu een bank-aanduiding in het IBAN, waardoor elke bank in feite de hele serie nummers kan gebruiken.

“Invoering van IBAN maakt het de banken wel makkelijker om nieuwe nummers uit te delen”

Dit is correct. Doordat er een aparte bank-aanduiding voorkomt in het IBAN, kan in principe elke bank de nummers gebruiken zoals men zelf wenst.

“Door de invoering van IBAN ligt er eindelijk een controle op de oude Postbanknummers”

Dit is correct, maar de ING had natuurlijk al veel eerder de oude Postbanknummers kunnen uitbreiden naar “echte” banknummers inclusief de 11-proef. Wel was het daarvoor nodig geweest om die eerste positie (zie boven) te gaan gebruiken.

“De BIC is voor alle relaties verplicht”

Niet correct. In eerste instantie werd dit wel aangegeven door de banken, tot men zich realiseerde dat op zijn minst voor Nederlandse klanten de BIC eenvoudig te herleiden was uit de IBAN. De SEPA-definitie stelde tot voorjaar 2013 de BIC nog als verplicht. Nu is het omgekeerde het geval: de BIC kan worden opgegeven, maar wordt genegeerd. Ook uit veel buitenlandse IBAN's kunnen de banken trouwens de BIC herleiden.

“De deadline van 1 februari ligt binnen de hele EU vast”

Dit is niet correct. De Zweedse banken bijvoorbeeld geven nog niet de mogelijkheid om SEPA-bestanden in te kunnen lezen. Voor zover bekend, wordt dit overigens door niemand gemist.

“Elk bedrijf zal voordeel hebben van het werken met SEPA-bestanden”

Dit is zeker niet correct en werd in eerste instantie ook toegegeven door de helpdesk van de ING. De SEPA-bestanden zijn handig voor bedrijven die veel zaken doen met het buitenland. Er is door alle banken veel geld gestoken in het ontwikkelen van programmatuur voor SEPA en vooral ook in de propaganda naar buiten toe. Uiteraard willen de banken die kosten de komende jaren terug verdienen. En dat zal zeker niet in het voordeel zijn van de klanten.

DE RELATIE-ADMINISTRATIE

Algemeen

Per klant is het zeer verschillend wat er met deze database gebeurt: bij enkele klanten bestaat de database uitsluitend uit de hoogst noodzakelijke gegevens van leveranciers, leerlingen en betalingsplichtigen. Anderen maken volledig gebruik van de database door zelf nieuwe velden en mutatieschermen aan te maken.

Oude wens eindelijk in vervulling: standaard mutatieschermen

ORIfin is dus erg flexibel. Meestal is dat een voordeel, maar een enkele keer kan dit als een nadeel aanvoelen. Zo was dit het geval bij de introductie van IBAN en BIC, waarbij u zelf een nieuw mutatiescherm moest aanmaken of een bestaand scherm moest uitbreiden om die gegevens in te kunnen brengen. Het zou natuurlijk veel eenvoudiger zijn om u in dit soort situaties te verwijzen naar een standaard-scherm.

Met de introductie van de aanmaak van SEPA-bestanden krijgt u te maken met het nieuwe fenomeen: standaard mutatieschermen. Zodra u namelijk binnen de aanmaak van een SEPA-bestand aangeeft een relatie te willen wijzigen, wordt niet alleen het betreffende relatienummer doorgegeven aan het onderhoudsprogramma voor relaties, maar ook het nieuwe standaard schermnummer. Het maakt dus niet uit welke schermen u zelf heeft bedacht, bij de hier genoemde actie wordt bij elke klant hetzelfde scherm getoond.

In de volgende maanden gaan we kijken of het zinvol is om meerdere standaard-mutatieschermen aan te gaan maken.

Hoe zit het ook alweer met “automatische rubrieken”?

Via de onderhoudsprogramma's relaties bent u in staat om elke gewenste rubriek binnen ORIfin te wijzigen. Bij vrijwel alle rubrieken gaat dit rechtstreeks: vult u bijvoorbeeld een IBAN in, dan wordt die rubriek gewoon gevuld. Maar er zijn uitzonderingen.

Om een voorbeeld te noemen: we hebben de rubriek “Bezoekadres”. Maar om diverse redenen (bijvoorbeeld voor communicatie met andere programma's) hebben we ook de aparte rubrieken “Straatnaam bezoekadres”, “Huisnummer bezoekadres” en “Huisnummer toevoeging bezoekadres”. Het zou veel te omslachtig voor u zijn om deze aparte rubrieken EN de verzamel-rubriek “Bezoekadres” te onderhouden. Vandaar dat wij hebben besloten om er intern voor te zorgen dat die verzamelrubriek steeds opnieuw wordt opgebouwd vanuit de aparte rubrieken. De rubriek “Bezoekadres” kunt u dus niet zelf vullen en wordt een “automatische rubriek” genoemd. Probeert u zo'n automatische rubriek toe te voegen aan een mutatiescherm als muteer-rubriek (Accept), dan zal ORIfin dit weigeren. U kunt de rubriek wel opnemen als weergave-rubriek (Display).

Nu kan het voorkomen dat u mutatieschermen heeft waar automatische rubrieken zoals “Bezoekadres” WEL te wijzigen zijn. Dit heeft de volgende oorzaak.

Het onderhoud van relaties, inclusief de variabele mutatieschermen, kent zijn oorsprong al in ORIAS, de DOS-voorloper van ORIfin. In ORIAS was er nog geen sprake van “Automatische rubrieken”. Mutatieschermen die al zijn opgebouwd in ORIAS en via een conversie zijn ingelezen in ORIfin kennen daarom de blokkade van automatische rubrieken nog niet.

Ons advies in deze is: als u dergelijke oude mutatieschermen heeft, roep de schermen via muteren even op en schrijf ze weg. Als er automatische rubrieken op zo'n scherm aanwezig zijn, zal ORIfin nu weigeren die rubrieken op te slaan. Pas het scherm aan en sla deze opnieuw op.

IBAN en BIC binnen de relaties: is BIC echt nodig?

Bij elke relatie kunt u maximaal 4 IBAN's opgeven, met aan elke IBAN een BIC gekoppeld. Als u de omzetting van oude banknummers naar nieuwe IBAN's laat verwerken via ORIfin en de site www.ibanbicservice.nl, dan zullen zowel IBAN als BIC worden gevuld. Als u handmatig een Nederlandse IBAN opvoert, dan is de opgave van de BIC echter in het geheel niet nodig. Sterker nog: telkens als een (Nederlandse) IBAN echt wordt gebruikt, zal door ORIfin de bijbehorende BIC automatisch worden bepaald. Een eventueel ingevulde BIC wordt dus volledig genegeerd.

Let wel: bij relaties met een buitenlandse IBAN kunt u het beste wel een BIC opgeven. Het is namelijk voor buitenlandse IBAN's voor ons niet mogelijk om de daarbij behorende BIC te bepalen. Dit is meestal WEL te doen door de banken, dus zelfs bij buitenlandse relaties kan vrijwel altijd de BIC achterwege blijven voor het aanmaken van een SEPA-bestand.

IBAN en SEPA

Bij een ORIfin-relatie kunt u maximaal vier verschillende IBAN's opgeven. Bij een betaling of incasso die aan wordt gemaakt voor SEPA wordt in eerste instantie altijd het eerstgenoemde IBAN gebruikt bij de betreffende relatie. (Dus zorg er voor dat het meest gebruikte IBAN als eerste bij de relatie staat aangegeven.) Dit geldt bij gebruik van een IBAN bij de opdrachtgever, de ontvanger en de geïncasseerde. Bij "SEPA - Onderhoud voorlopig bestand betalingen / incasso's" kunt u eenvoudig switchen tussen de aanwezige IBAN's.

Wilt u een IBAN gebruiken dat bij de relatie nog niet aanwezig is, dan moet u dat nummer eerst opvoeren bij die relatie. Dit kan eenvoudig binnen het onderhoudsprogramma van SEPA door te klikken op de knop "Wijzigen relatie". Zodra de relatie-mutatie is beëindigd, is dat nieuwe IBAN beschikbaar in het tabelletje met beschikbare IBAN's.

Twee voorbeelden:

- Factuur is betaalbaar gesteld. De crediteur heeft aangegeven dat het IBAN is veranderd.
  - 1) U start via de knop "Wijzigen relatie" onderhoud relaties, waar u het oude IBAN **wijzigt** in het nieuwe.
  - 2) Zodra u onderhoud relaties heeft beëindigd, zal op het scherm van "Onderhoud betalingen" het oude nummer automatisch zijn vervangen door het nieuwe, mits dat nieuwe nummer de eerste IBAN is die bij de relatie staat vermeld.
- Factuur is betaalbaar gesteld. De crediteur geeft aan dat éénmalig gebruik gemaakt moet worden van een ander IBAN.
  - 1) U start via de knop "Wijzigen relatie" onderhoud relaties, waar u het nieuwe IBAN **toevoegt**.
  - 2) Zodra u onderhoud relaties heeft beëindigd, zal dit nieuwe nummer beschikbaar zijn in het tabelletje met maximaal 4 IBAN's. Selecteer het juiste nummer in die tabel.

Relaties: nogmaals de rubriek "Onze ref. bij crediteur"

Bij een betaling zal vrijwel altijd door de crediteur worden gevraagd om twee zaken mee te geven: het factuurnummer en een debiteurennummer (of klantnummer o.i.d.). U wordt geacht dat laatste gegeven op te slaan in de relatie-rubriek "Onze ref. bij crediteur".

Maar het kan wel eens gebeuren dat u bij die crediteur meer dan één referentie heeft. Denk bijvoorbeeld aan een school met meerdere vestigingen, waarbij elke vestiging een apart contract heeft met de leverancier van elektriciteit of telefoon. Om ook in die gevallen met de rubriek "Onze ref. bij crediteur" te kunnen werken is er enkele jaren terug al een oplossing bedacht (zie beschrijving "Betalingen en incasso's"), maar daar wordt weinig tot geen gebruik van gemaakt.

Ook al hebben wij een oplossing bedacht voor dit probleem via de rubriek "Onze ref. bij crediteur", ons advies is om een heel andere methode te volgen die veel meer voor de hand ligt. Kijken we naar de situatie waarbij u meerdere contracten heeft bij dezelfde leverancier (bijvoorbeeld NUON als leverancier van elektriciteit), dan zal die leverancier u zien als "verschillende relaties": elke vestiging heeft een apart contract met die leverancier. Het ligt dan eigenlijk voor de hand dat u aan uw kant de leverancier ook ziet als "verschillende relaties". Voer dus diezelfde leverancier even zoveel keren op in de relatie-database als u een "relatie" heeft met die leverancier, ieder met een eigen "Onze ref. bij crediteur". In de naam van de relatie kunt u dan tot uitdrukking laten komen waarom de leverancier meerdere keren in de database voorkomt. In ons voorbeeld met de verschillende vestigingen zou dat dan kunnen worden: "NUON i.z. vestiging Castricum".

Nieuw: wilt u wel iets invullen in de rubriek "Onze ref. bij crediteur" maar wilt u de inhoud niet meenemen bij betalingen, start de rubrieksinhoud dan met een ster: "*".

DE CONTROLE-WAAKHOND

Wat is dat ook alweer?

ORIfin maakt automatisch back-up's. Dat kan zijn na de inbreng van een aantal boekingen, waarbij dat aantal door u is opgegeven, of voor de start van een programma dat de financiële database aanpast. De controle-waakhond moet er nu voor zorgen dat deze aangemaakte back-up's technisch compleet in orde zijn. Want het zou wel eens kunnen zijn dat u zich veilig waant door al die back-up's, maar niet in de gaten heeft dat er door welke oorzaak dan ook een technisch mankement is ontstaan in de database, waarbij dat technische probleem telkens opnieuw wordt meegenomen naar de aangemaakte back-up's.

Twee onderdelen

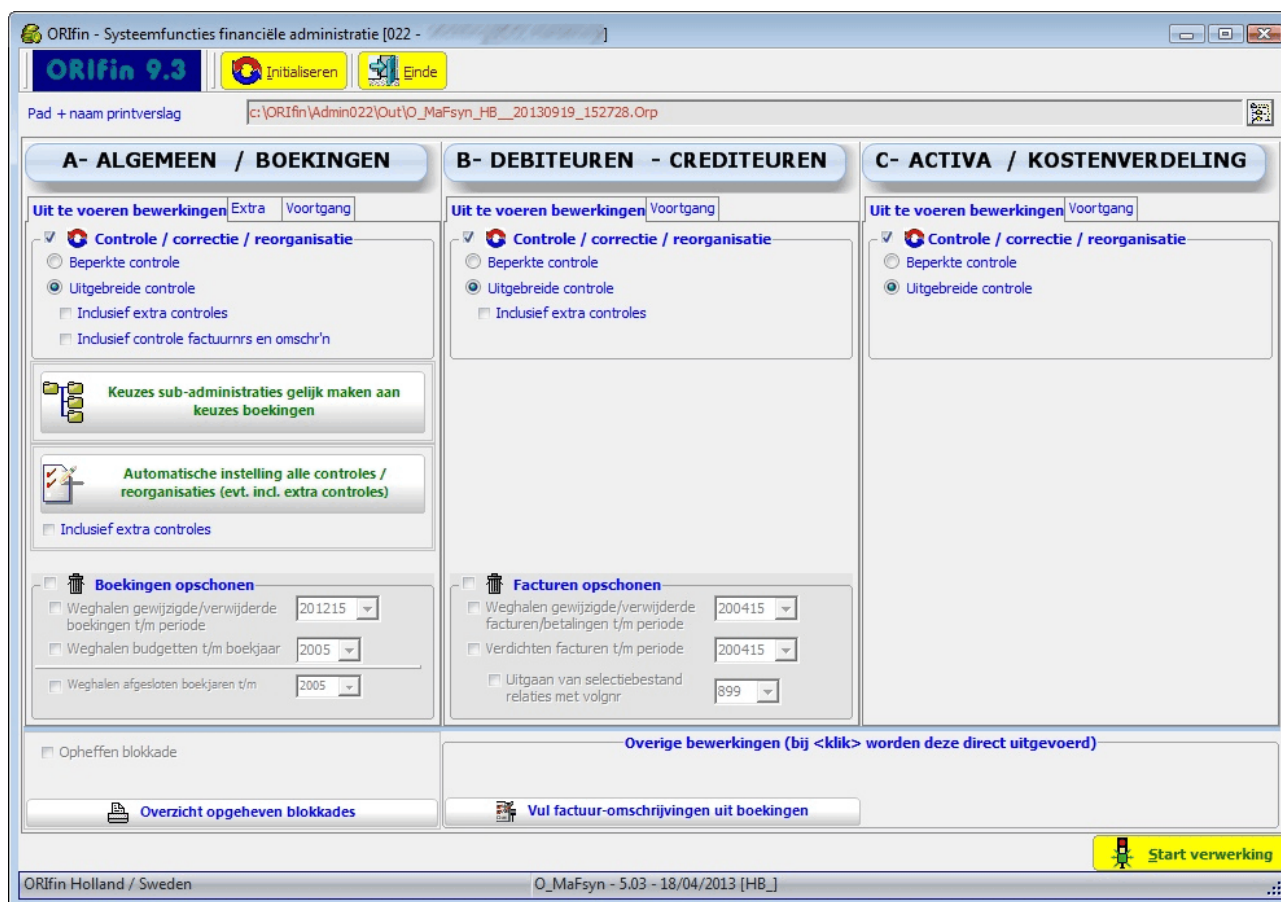
In feite bestaat de "controle-waakhond" uit twee onderdelen: a) het mechanisme dat er voor zorgt dat er regelmatig een controle wordt uitgevoerd; b) het controle-mechanisme zelf.

Dit eerste onderdeel is nog in ontwikkeling, het tweede onderdeel is al geruime tijd klaar en wordt door ons regelmatig uitgebreid getest. Deze uitgebreide en grondige tests zijn nodig omdat dit programma niet alleen controleert of de database technisch (en deels financieel) in orde is, het programma is ook in staat om de gehele database in korte tijd te reorganiseren.

Opbouw controle- en reorganisatieprogramma

Om u een indruk te geven wat u te wachten staat, laten we hierna twee schermprints zien. De eerste schermprint is gemaakt voordat de acties werden opgestart, de tweede laat het resultaat zien van een uitgevoerde controle en reorganisatie.

Scherm bij start programma

Start programma: opgeven welke bewerkingen uitgevoerd moeten worden.
(Bij opstarten door de “waakhond” wordt dit automatisch bepaald.)

Via dit scherm kunt u aangeven welke serie controles en reorganisaties er plaats moeten vinden. Bij de automatische controles als gevolg van de “waakhond” zal ORIfin zelf de keuzes bepalen.

De eerste keer dat alle controles worden uitgevoerd zal de foutenlijst behoorlijk lang zijn, mede afhankelijk van uw situatie. Het programma controleert namelijk ook op gegevens die pas vanaf ORIfin versie 9.2 en 9.3 in de database zijn opgenomen. Bij uw eerste controle zullen de gegevens automatisch worden gecorrigeerd. Ná de eerste controle zou uw foutenlijst dus altijd leeg moeten zijn en alle acties (zie volgend scherm) groen.

Dit programma wordt in de toekomst nog uitgebreid met een mogelijkheid om boekingsstukken geheel te verwijderen), dus zowel uit grootboek als uit de sub-administraties. Deze mogelijkheid kan bijvoorbeeld worden gebruikt als door welke oorzaak dan ook een boeking niet geheel in de database is terecht gekomen of is verminkt. Dat kan het gevolg zijn van technische storingen zoals netwerkproblemen.

)- Met “geheel verwijderen boekingsstuk” wordt bedoeld: alle informatie die betrekking heeft op dat boekingsstuk voorzien van de code “verwijderd”. Fysiek verwijderen kan uit veiligheidsoverwegingen binnen ORIfin pas na de jaarafsluiting van het boekingsjaar van de betreffende post.

Scherm bij einde programma

ORifin - Systeemfuncties financiële administratie [022 - ...]

ORifin 9.3

Pad + naam printverslag c:\ORifin\Admin022\Out\O_MaFsyn_HB__20130919_153256.Orp

A- ALGEMEEN / BOEKINGEN

progressie	bewerking	nr	doorl.tijd
<klaar>	Check grootte bestanden	40	00:00.000
<klaar>	Reorg. basistabellen	41	00:00.031
100%	Opbouwen tabel boekingen	12	00:03.260
<klaar>	Sorteren tabel boekingen	13	00:03.885
100%	Opbouwen gesort. boekingen	14	00:06.489
<klaar>	Vervang boekingen	15	00:00.016
100%	Herstel koppelingen boekingen	11	00:16.364
100%	Reorg. grootboek saldi/dxn	10	00:02.449
100%	Tellen saldo deb/cred	16	00:00.047
	boek'n cred	25.885,54-	
	TOTALE DOORLOOPTIJD		00:32.557

B- DEBITEUREN - CREDITEUREN

progressie	bewerking	nr	doorl.tijd
100%	Contr. doorverw'n facturen	19	00:00.234
100%	Contr. doorverw'n term/bet	20	00:00.609
100%	Controle facturen <-> term/bet	21	00:00.811
100%	Opbouwen tabel facturen	22	00:00.296
<klaar>	Sorteren tabel facturen	23	00:00.219
100%	Opbouwen gesort. facturen	24	00:00.499
<klaar>	Vervang facturen	25	00:00.016
100%	Vervang verw'n in term/bet	26	00:01.201
100%	Vervang verw'n in boekingen	27	00:02.979
100%	Herstel koppelingen facturen	17	00:01.139
100%	Opbouwen tabel term/bet	28	00:00.483
<klaar>	Sorteren tabel term/bet	29	00:00.484
100%	Opbouwen gesort. term/bet	30	00:01.014
<klaar>	Vervang term/bet	31	00:00.015
100%	Herstel koppelingen term/bet	18	00:01.748
100%	Bepaal saldo deb/cred	32	00:00.593
	fact'n cred	25.885,54-	
	TOTALE DOORLOOPTIJD		00:12.449

C- ACTIVA / KOSTENVERDELING

progressie	bewerking	nr	doorl.tijd
100%	Weghalen oude info, fase-1	34	00:06.021
100%	Weghalen oude info, fase-2	35	00:04.914
100%	Opbouwen tabel activa/kosten	36	00:02.871
<klaar>	Sorteren tabel activa/kosten	37	00:02.636
100%	Opbouwen gesort. activa/kosten	38	00:05.335
<klaar>	Vervang activa/kosten	39	00:00.016
100%	Herstel koppelingen activa/kosten	33	00:07.285
	TOTALE DOORLOOPTIJD		00:29.094

Overige bewerkingen (bij <klik> worden deze direct uitgevoerd)

TOTALE DOORLOOPTIJD ALLE ONDERDELEN 01:14.209

Start verwerking

ORifin Holland / Sweden O_MaFsyn - 5.03 - 18/04/2013 [HB_]

Einde programma: alle uitgevoerde bewerkingen zijn zichtbaar.

Tijdens de doorloop van het programma wordt duidelijk op het scherm aangegeven waar het programma mee bezig is en wat het resultaat is. Het resultaat in detail wordt ook op een lijst weergegeven.

Op het bovenstaande scherm is te zien dat vrijwel alle bewerkingen (groen) prima verlopen zijn, dat er vraagtekens zijn (geel) bij 3 bewerkingen en dat één bewerking (oranje) wel eens fouten kan bevatten. De lijst moet dan worden geraadpleegd om te kijken welke fouten dat zijn. Als er een "harde" fout wordt geconstateerd, zal een rode tekst zichtbaar zijn. De database wordt dan geblokkeerd.

Ook is op het bovenstaande scherm te zien dat er gelijkheid (groen) is geconstateerd tussen het uitstaande saldo crediteuren volgens grootboek en volgens de sub-administratie. Dit houdt dus in dat in dit programma, naast alle technische controles, ook enkele belangrijke financiële controles plaatsvinden.

Naast elke uitgevoerd actie is trouwens de doorlooptijd te zien naast een volgnummer. Elke actie is genummerd, zodat u eenvoudig de eventueel uitgewerkte controle kunt terug vinden op de uitvoerlijst. Ook is het volgnummer handig voor het geval u met ons contact op wil nemen over één van de controles.

HET ORIFIN-MENU

Algemeen

Voor de opmaak van het ORIfin-menu maken wij gebruik van een kant-en-klare oplossing die onderdeel is van onze ontwikkelomgeving, aangevuld met modules van een module-leverancier. We hebben moeten constateren dat een enkele keer dit standaard-menu niet prettig functioneert. Als de cursor wijst naar een regel waar een sub-menu aan hangt, zou dat sub-menu direct te voorschijn moeten komen. Soms komt dat sub-menu pas te voorschijn als u met de cursor op dat (op dat moment nog denkbeeldige) sub-menu gaat staan.

Ander menu?

De bovengenoemde onvolkomenheid is één van de redenen waarom we op zoek zijn naar een andere wijze om het ORIfin-menu weer te geven. Helaas hebben alle uitgeteste alternatieven tot nu toe geen goede oplossing geboden. Waarschijnlijk gaan we het zo maken dat u de keuze krijgt tussen de oude weergave en een nieuwe weergave. We houden u op de hoogte!

DE PRIJSLIJST

Zie onze internet-sites

Onze meest recente prijslijsten kunt u altijd raadplegen op onze internet-sites. De prijslijst die vanaf 1 januari 2014 geldig is, zal binnenkort beschikbaar komen. De verwachting is dat er weinig zal wijzigen t.o.v. de prijslijst van 2013 en dat alleen het basisbedrag iets zal worden verhoogd.